Aciz, ceza yargılaması ve banka zararları

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

İlk başvurulan araç olarak yargısal yönetim

Mahkemeler üç vakanın üçünde de yargısal yönetime (judicial management) başvurdu. Bu Singapur usulünde bağımsız bir iflas uzmanı, işletmeyi korumak ya da tasfiyeye kıyasla daha iyi bir paraya çevirme sonucu elde etmek amacıyla şirketin yönetimini devralır. Usul, hile şüphesi bulunan vakalara uygundu, çünkü mevcut yönetimi derhâl görevden uzaklaştırıyordu. Moratoryum malvarlığını korurken yargısal yöneticilere soruşturma yapma, belgeleri güvence altına alma ve varlıkları tespit etme yetkisi veriyordu. Agritrade'de bankalar, borçlunun kendi moratoryum başvurusunu boşa çıkarmak ve bağımsız denetim altında yargısal yönetim elde etmek için hile iddialarını kullandı. ZenRock'ta alacaklı bir banka doğrudan başvurdu. Hin Leong'da koruma başvurusunu şirketin kendisi yaptı, ancak kontrol kısa sürede PwC'ye geçti.

Aciz, Yeniden Yapılandırma ve Tasfiye Kanunu (Insolvency, Restructuring and Dissolution Act 2018, IRDA), üç atama yapıldıktan sonra, 30 Temmuz 2020'de yürürlüğe girdi. Kanun, o zamana kadar Şirketler Kanunu'nda yer alan yargısal yönetim, konkordato (scheme of arrangement) ve tasfiye hükümlerini tek metinde

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

topladı.[1] Bu nedenle 2020'deki atamalar önceki hükümlere tabiydi. Tasfiyeler dâhil vakaların sonraki aşamaları ise yeni Kanun'a göre yürüdü. Bu bölümün amaçları bakımından, çerçevenin 2020 krizinde alacaklılara bağımsız denetime hızlı erişim sağladığını belirtmek yeterlidir.

Zararlar ve bankaların geri çekilmesi

Bankaların zararları neredeyse anında çeyrek dönem sonuçlarına yansıdı. HSBC 2020'nin ilk çeyreği için 3 milyar ABD doları beklenen kredi zararı açıkladı ve artışın bir kısmını Singapur'daki bir kurumsal riskle ilgili önemli bir karşılığa bağladı. ABN Amro, 460 milyon avroluk değer düşüklüğünü açıklayan iki istisnai dosyadan biri olarak Singapur'daki olası bir dolandırıcılık vakasını gösterdi. ABN Amro daha sonra ticaret ve emtia finansmanından tamamen çekildi. Société Générale, BNP Paribas ve diğer kredi verenler bu alandaki faaliyetlerini konsolide etti ya da azalttı.[2]

Singapur Para Otoritesi (MAS) ayrım gözetmeyen bir geri çekilmenin tehlikesini gördü. 21 Nisan 2020 tarihli açıklamasında bankaları ayrım gözetmeksizin risk azaltımına (de-risking) gitmemeye ve tek tek borçlular için ölçülü kredi değerlendirmeleri yapmaya çağırdı. Uyarı, küçük tüccarlara yönelik kredilerin daralmasını engelleyemedi. Hong Kong'daki tüccarlar, Singapur vakalarından sonra bankaların enerji şirketlerine kredileri bir gecede sıkılaştırdığını ve alım satım hedeflerini düşürmek zorunda kaldıklarını bildirdi. Buna karşılık büyük ticaret şirketleri kaliteye kaçıştan (flight to quality) yararlandı, çünkü bankalar limitlerini en güçlü isimlerde topladı.[3]

İki yıl sonra yetkililer piyasayı istikrarlı olarak nitelendirdi. Mayıs 2022'de MAS'tan sorumlu Kıdemli Bakan Parlamentoya, Singapur bankalarının emtia finansmanı riskinin 2021 sonunda S$109 milyar olduğunu, bunun toplam kredi risklerinin yaklaşık yüzde 9'una karşılık geldiğini ve tüccarlar için finansman koşullarının istikrarlı kaldığını söyledi.[4] O dönemde sektör kaynakları bölünmüş bir piyasadan söz ediyordu. Büyük tüccarlar rekor kazançlar elde ediyor ve finansmana kolayca erişiyordu. Küçük ve orta ölçekli firmalar ise zorlanıyordu.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

2020'nin diğer vakaları

Bu bölümde ele alınan üç vaka bir dizinin en büyükleriydi. Temmuz 2020'de CIMB, Hontop Energy'nin yargısal yönetime alınması için başvurdu. Şirketin ticaret finansmanı elde etmek için "concocted and masterminded complex synthetic transactions" (karmaşık sentetik işlemler uydurup tasarladığını) ileri sürdü. CIMB 105 milyon ABD dolarının biraz altında bir tutarı geri almaya çalışıyordu. Hontop'un diğer bankalara borcu ise 468 milyon ABD dolarını aşıyordu. Mükerrer finansman ya da uydurma işlem iddiaları Sugih Energy ve diğer tüccarlarla bağlantılı olarak da ileri sürüldü. Singapur dışında, GP Global'in ve Birleşik Arap Emirlikleri'nde Phoenix Commodities'in çöküşlerini de hile iddiaları izledi. Toplam etki, emtia finansmanının belgesel temeline yönelik bir güven kriziydi. Kriz tek tek borçluların çok ötesine uzanıyordu.[5]

Karşı taraflara karşı bankalar

Borçlunun aciz hâlinde olduğu durumlarda bankalar alacaklarını işlem zincirindeki başka taraflardan tahsil etmeye çalıştı. Hin Leong'un tasfiye masası bu türden bir dizi dava doğurdu. UniCredit, Kasım 2019'da Hin Leong'un Glencore'dan fuel oil alımı için bir akreditif açmıştı. İşlem, işletme sermayesi finansmanı işlevi gören bir satış ve geri alım (sale and buy-back) düzenlemesiydi. Hin Leong daha sonra yeniden satışı bankadan gizledi. 2022'de Yüksek Mahkeme (High Court) UniCredit'in Glencore'a karşı tüm taleplerini reddetti. 27 Kasım 2023'te İstinaf Mahkemesi (Court of Appeal), kalan aldatma (deceit) talebine ilişkin istinaf başvurusunu reddetti. Glencore'un gerçeğe aykırı bir beyanda bulunmadığını ve illiyet bağı olmadığını tespit etti. Banka konşimentoların teslimini isteyebilirdi. İstemediğinde riski kabul etmiş oluyordu.[6]

Ödemeyi reddetmiş olan bankalar daha başarılı oldu. Winson Oil, Mart 2020'de Hin Leong'a satılan motorin yükleri için açılmış iki akreditif kapsamında Standard Chartered ve OCBC'ye karşı 60 milyon ABD dolarını aşan bir dava açtı. Bankalar ödemeyi reddetmişti. Ağustos 2023'te Yüksek Mahkeme belgelerin sahte olduğunu, yüklerin önceden başkalarına satılmış bulunduğunu ve Hin Leong'dan Trafigura ve Winson üzerinden yeniden Hin Leong'a uzanan döngüsel ticaretin baştan

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

kurgulanmış olduğunu tespit etti. İstinaf Mahkemesi Ağustos 2024'te Winson'ın istinaf başvurusunu reddetti. Belgelerin gerçekliğine pervasızca kayıtsız kalmanın hile istisnası (fraud exception) bakımından hile sayıldığına hükmetti. Mahkemeye göre bu, istisnanın genişletilmesi anlamına gelmiyordu. Winson'ın Hin Leong'dan ya da Ocean Tankers'tan yükleme kanıtı istememesi "abject indifference" (tam bir kayıtsızlık) gösteriyordu.[7]

Armatörlere karşı bankalar

İkinci bir tahsil yolu, yükü asıl konşimentolar ibraz edilmeden, genellikle bir tazminat taahhüdü mektubu (letter of indemnity) karşılığında teslim eden armatörlere uzanıyordu. 2022'de Yüksek Mahkeme, Standard Chartered'ın Hin Leong için finanse edilen yaklaşık 6,1 milyon ABD dolarlık bir yük nedeniyle Maersk'e karşı açtığı davanın duruşmalı yargılamayla görülmesine karar verdi. Mahkeme ayrıca OCBC'nin *STI Orchard* tankerinin sahiplerine karşı özet yargılama kararı talebini reddetti. UOB ise başarılı oldu. Maersk Tankers, Hin Leong'un 2020 başında Winson'dan satın aldığı motorini, asıl konşimentolar ibraz edilmeden bir tazminat taahhüdü mektubu karşılığında boşaltmıştı. Kasım 2024'te Yüksek Mahkeme Maersk'in UOB'ye 39 milyon ABD doları ödemesine hükmetti. 5 Eylül 2025'te İstinaf Mahkemesi Maersk'in istinaf başvurusunu reddetti. Asıl konşimentoları elinde tutan bir bankanın, bunları alma saiki ne olursa olsun, konşimentoların sağladığı hakları kanun gereği kazandığına hükmetti.[8]

Denetçi

Hin Leong'un tasfiye memurları, şirketin 2003–2020 döneminde denetçisi olan Deloitte'a karşı da dava açtı. 16 Temmuz 2026'da İstinaf Mahkemesi en büyük talebi, yani 2015 ile 2020 arasında uğranılan 2,6 milyar ABD dolarlık alım satım zararlarına ilişkin talebi reddetti. Zararların kanuni denetçinin çalışmasıyla bağlantısının fazla uzak olduğuna hükmetti. Olumlu denetim görüşlerinin elde edilmesine yardım ettiği krediler kendi başına bir zarar doğurmamıştı, çünkü her yeni borcun karşılığında şirket fon almıştı. Denetçi bu fonların nasıl kullanılacağını da bilemezdi. 2017 ve 2018'de hukuka aykırı biçimde dağıtıldığı iddia edilen yaklaşık 90 milyon ABD

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

dolarlık temettülere ve yaklaşık 612.000 ABD dolarlık denetim ücretlerine ilişkin talepler sürmektedir.[9] Mahkeme, bir denetçinin alacaklılara karşı özen yükümlülüğü bulunup bulunmadığı sorusunu açık bıraktı. Kredi verenler açısından karar, bir denetim görüşünün kredi riskini bankadan denetçiye aktarmadığını teyit eder.

Cezai tepki

Ceza mahkemeleri bu dolandırıcılıkları finans merkezinin kendisine karşı işlenmiş suçlar olarak ele aldı. Agritrade'in mali işler direktörüne verilen yirmi yıllık ve Hin Leong'un kurucusuna verilen on yedi buçuk yıllık cezalar bu bakışı yansıtır. Hin Leong davasında savcılık, suçların Singapur'un finansal hizmetlerini etkilediğini ve petrol sektörüne duyulan güveni sarsma potansiyeli taşıdığını ileri sürdü. Söz konusu tutarın yalnızca, mali işler direktörünün düzeneğin beyni olmadığı Agritrade davasındakinin ardından ikinci sırada geldiğini belirtti.[10] Bu gerekçe kendine özgüdür. Cezayı belirleyen mahkeme, tek tek bankaya verilen zararın yanında piyasanın itibarına verilen zararı da tarttı. Bir finans merkezinde bu itibar bir kamu malıdır. İstinaf incelemesi bu yaklaşıma sınır çizdi. Mart 2026'da Yüksek Mahkeme, bölge hâkiminin petrol ticareti sektörüne duyulan kamu güveni argümanına fazla ağırlık verdiğine hükmetti ve cezayı buna göre indirdi.[11]

Yaygın bir yanılgı

2020 çöküşleri çoğu zaman petrol fiyatlarındaki çöküşe ve pandemiye bağlanır. Oysa fiyat çöküşü, zaten yıllardır süren dolandırıcılıkları gün yüzüne çıkardı. Agritrade'in sahte hesapları 2017'ye uzanıyordu. Ticari İşler Dairesi (CAD), fiyat çöküşünden önce, Ocak 2020'de şirketin ofisinde arama yapmıştı. Hin Leong'un yargısal yöneticileri, yeni borçlanmanın eski zararları finanse ettiği yılları anlattı. Bir piyasa şoku, yükselen fiyatlara ve sürekli yeni krediye dayanan bir dolandırıcılığın ömrünü kısaltır. Asıl başarısızlık, kimsenin bağımsız verilerle karşılaştırmadığı belgelerdeydi.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Notlar

1. Insolvency, Restructuring and Dissolution Act 2018 (Act 40 of 2018), 30 Temmuz 2020'de yürürlüğe girmiştir. ↩
2. GTR, 20 Mayıs 2020 (yukarıda): HSBC 2020'nin ilk çeyreğinde "a significant charge related to a corporate exposure in Singapore" dâhil 3 milyar ABD doları beklenen kredi zararı öngörmüştür; ABN Amro, 460 milyon avroluk değer düşüklüğünü açıklayan iki istisnai dosyadan biri olarak "a potential fraud case in Singapore" göstermiştir – GTR, 14 Ekim 2020 (yukarıda): Société Générale, BNP Paribas ve ABN Amro emtia finansmanında konsolidasyona gitmiş, faaliyetlerini sınırlamış ya da bu alandan çekilmiştir; GTR, "Swiss banks take on fraud with tough commodity finance standards", 3 Kasım 2021: ABN Amro ve BNP Paribas ticaret ve emtia finansmanından tamamen çıkmıştır. ↩
3. GTR, 20 Mayıs 2020 (yukarıda): MAS'ın bankaları "not to de-risk indiscriminately" çağıran 21 Nisan 2020 tarihli açıklaması; "banks are expected to apply judicious credit assessments on individual borrowers" – GTR, "Hong Kong oil traders unable to obtain finance after Singapore fraud scandal", 21 Ekim 2020: NewOcean Energy ve Strong Petrochemical, Singapur dolandırıcılık vakalarının banka kredisine erişimlerini zorlaştırdığını belirtmiştir; NewOcean, bankaların enerji şirketlerine kredileri bir gecede sıkılaştırdığını söylemiştir; Strong Petrochemical yıllık ticaret hedefini düşürmüştür; Glencore yöneticileri bankaların risk azaltımını "a flight to quality" olarak tanımlamıştır. ↩
4. GTR, "Singapore authorities say commodity finance 'stable' amid growing market concerns", 11 Mayıs 2022: Singapur bankalarının emtia finansmanı riski 2021 sonunda S$109 milyar (79 milyar ABD doları) olup toplam kredi risklerinin yaklaşık yüzde 9'udur; Enterprise Singapore'un temasları koşulların "remain stable" olduğuna işaret etmektedir; MAS emtia şirketlerine likidite sağlanmasına gerek görmemektedir. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

5. GTR, “Singapore oil trader Hontop faces fraud claims: what went wrong?”, 22 Temmuz 2020: CIMB Temmuz 2020 başında Hontop’un yargısal yönetime alınmasını talep etmiştir; Hontop’un “concocted and masterminded complex synthetic transactions” olduğu iddiası; CIMB 105 milyon ABD dolarının biraz altında bir tutar talep etmiştir; Hontop’un diğer bankalara borcu 468 milyon ABD dolarını aşmaktadır – GTR, 21 Ekim 2020 (yukarıda): ZenRock, Sugih Energy, Hontop ve diğerleri mükerrer finansman ya da sahte işlem suçlamalarıyla karşılaşmıştır – GTR, 3 Kasım 2021 (yukarıda): hile iddiaları Phoenix Commodities (BAE) ve GP Global’in çöküşlerini de izlemiştir. ↩

6. GTR, “Court rejects UniCredit’s second try at fraud win against Glencore”, 29 Kasım 2023: İstinaf Mahkemesinin 27 Kasım 2023 tarihli kararı (Sundaresh Menon CJ); UniCredit 37,2 milyon ABD doları talep etmiştir; Hin Leong, Kasım 2019’da Glencore’dan bir satış ve geri alım işlemiyle alınan 150.000 ton fuel oil için akreditif başvurusunda bulunmuştur; altı talebin tamamı 2022’de ilk derecede reddedilmiştir; beyan yok, illiyet bağı yok, hileli kast yok. ↩

7. GTR, “Singapore trader presented fraudulent documents to Standard Chartered, OCBC, court finds”, 21 Ağustos 2023: Winson, Mart 2020’de Hin Leong’a satılan iki motorin yükü için 60 milyon ABD dolarını aşan bir talepte bulunmuştur; konşimento kopyalarının sahte olduğu ve Hin Leong çalışanlarınca imzalandığı anlaşılmaktadır; Hin Leong–Trafigura–Winson–Hin Leong döngüsel ticareti “pre-structured… from the start” idi – GTR, “Commodity trader loses appeal in Singapore LC fraud case”, 21 Ağustos 2024: İstinaf Mahkemesi Winson’ın istinaf başvurusunu reddetmiştir; pervasızlık, hile istisnası genişletilmeden tanınmıştır; uyarı işaretleri arasında yeni faturalar ve tazminat taahhütleri, yükleme ya da gözetim belgeleri olmadan ödeme talepleri ve geri alımın reddedilmesi vardır; Hin Leong’dan ya da Ocean Tankers’tan yükleme kanıtı istenmemesi “abject indifference” göstermektedir. ↩

8. GTR, “Analysis: Banks face trickier fights against shipowners to recover commodities losses”, 1 Kasım 2022: Standard Chartered v Maersk (Yüksek Mahkeme, 2022), Hin Leong için finanse edilen 6,1 milyon ABD dolarlık petrolün yanlış teslim edildiği iddiası nedeniyle özet yargılama kararı

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

kaldırılmıştır; OCBC'nin *STI Orchard* tankerinin sahibi Scorpio Tankers'a karşı özet yargılama kararı talebi reddedilmiştir – GTR, "Maersk loses appeal in US$39mn Hin Leong misdelivery case", 8 Eylül 2025: Yüksek Mahkeme Kasım 2024'te UOB lehine karar vermiştir; İstinaf Mahkemesi istinaf başvurusunu 5 Eylül 2025'te reddetmiştir; Maersk 39 milyon ABD doları ödeyecektir; UOB'nin konşimentoları edinme amacı, kanun gereği kazanılan hakları değiştirmez; Hin Leong'un tasfiye memurlarından yapılan tahsilatlar için indirim talebi reddedilmiştir. ↩

9. GTR, "Deloitte not liable for US$2.6bn in Hin Leong trading losses, court rules", 17 Temmuz 2026: İstinaf Mahkemesi (beş hâkim, kararı Ang Cheng Hock JCA yazmıştır), 2015–2020 dönemine ait 2,6 milyar ABD dolarlık alım satım zararlarına ilişkin talebi 16 Temmuz 2026'da "too remote" olduğu gerekçesiyle reddetmiştir; 2017 ve 2018'de dağıtılan 90 milyon ABD dolarlık temettülere ve 612.000 ABD dolarlık denetim ücretlerine ilişkin talepler sürmektedir; eklenen borçların karşılığında eklenen varlıklar bulunduğundan kredi verilmesi tek başına zarar doğurmamıştır ve Deloitte borç alınan fonların nasıl kullanıldığını bilemezdi; Deloitte, Hin Leong'u 2003'ten 2020'ye kadar denetlemiştir; denetçinin alacaklılara karşı yükümlülükleri bulunup bulunmadığı sorusu açık bırakılmıştır. ↩

10. GTR, 18 Kasım 2024 (yukarıda): savcılar, tutarların Singapur ceza tarihinde "quite unprecedented" olduğunu ve suçların Singapur'un finansal hizmetlerini etkileyip petrol sektörüne duyulan güveni sarsma potansiyeli taşıdığını ileri sürmüştür; tutar, yalnızca Lulu Lim'in Agritrade davasının ardından ikinci sıradadır, ancak Lim düzeneğin "mastermind" kişisi sayılmamıştır. ↩

11. *The Star*, 31 Mart 2026 (yukarıda): Yüksek Mahkeme, bölge hâkiminin suçların petrol ticareti sektörüne duyulan kamu güvenini sarstığı yönündeki savcılık argümanına fazla ağırlık verdiğini tespit etmiştir. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com